

Oponentský posudok diplomovej práce

Téma: **Nová synagóga v Brne**, roh ulíc Spálená a Přizova, Brno -Trnitá

Diplomant: **Bc. David KORSA**
Fakulta: Stavebná fakulta VUT v Brne
Ústav: Ústav architektúry
Akad.rok: 2013/2014
Vedúci DP: Ing.arch. Juraj D u l e n č í n, PhD.
Oponent: doc. Ing.arch. Akad.arch. Ivan G ü r t l e r, PhD.

Prológ:

Tému Diplomovej práce a rozsah jej zadania považujem za nezvyčajné a jedinečné. Je to jeden typologický druh sakrálnych stavieb ku ktorému sa ktokoľvek, či je to študent architektúry alebo praktizujúci architekt, dostáva možno raz za života. Je to zadanie, ktoré bez ponorenia sa do podstaty a historických súvislostí judaizmu nedá pochopiť a ani zvládnuť. Nehovoriac ešte o výsledku....

Meno Dávid, bakalára Korsu, je možno symbolické i v tom, že toto meno je spojené s *Magen David* /Dávidovým štítom, Dávidovou šesťcípou hviezdou. Je to uznávaný symbol židovstva, tak ako kríž pre kresťanstvo, alebo polmesiac v moslimskom náboženstve.

A bakalár Dávid to pochopil, vnoril sa do fascinujúcej témy s pokorou a bázňou tvorcu. Na lokalitu so svojim historickým *Genius loci*.

Ad factum:

Skladba a obsah diplomového projektu

1. Textová časť: Sprievodná správa:

Uvedené kapitoly majú logickú stavbu a pojednávajú vyčerpávajúco o ich obsahu.

- V kapitole *1_02_Urbanistické riešenie stavby* sa uvádza, že „Židovska komunita je výrazne uzavrená a opatrná. Jednoznačne sa vymedzuje vďaka okoli, uzaviera sa do čiste židovských okruhov, napríklad ghetto vs. mesto. Stejným spôsobom jsou navržene budovy semknuty a obehnané zdi proti „dotirajícím“ okolním domům. Stavebně i architektonicky se areal jasně odděluje, uzavírá vůči okolí.“ **Napriek tomu si myslím, že objekt Syngógy je akoby mimo, doslova solitérom a nespĺňa význam autorovej preambuly.**
- Kladne hodnotím, že autor sa zaoberal hmotovo-priestorovo celým mestským blokom, nad i pod Spálenou ulicou. „Pešia ulička“ je pre „veľký“ blok prínosom, pre komplex Synagógy však nie. Pretože vyčleňuje Synagógu z kontextu.
- Veľmi cenná je kapitola *2_01_Vysvetlivky*, ktorá uvádza a vysvetľuje judaistické pojmy, s ktorými sa v návrhu narába.

I keď sa jedná o Architektonickú štúdiu, bolo by dobré aspoň informatívne sa zmieniť o:

- Riešenie dopravy, pripojenie na dopravný systém, garáže a parkoviská,
- Starostlivosť o životné prostredie,
- Protipožiarne zabezpečenie stavby,
- Technické vybavenie objektov: zdroj tepla, vykurovanie, zásobovanie vodou, elektr.energia. Vo výkrese č.05. Pôdorys 1.PP sú uvedené *Technické miestnosti*, ale bez špecifikácie /napr. úpravňa vody pre mikve, a pod./.
- Technologické zariadenia a súbory: EPS, SHZ, výťahy, tepelné čerpadlá, MaR, TS, NZE, atď.

Sprievodná správa by potrebovala veľmi dôkladnú jazykovú korektúru.

2. Výkresová časť:

- Výkresy *01-03* ktoré dokumentujú Prieskumy a rozbor, Širšie vzťahy a Situáciu stavby majú vysokú výpovednú hodnotu, výbornú grafickú úpravu.

Otázka: Ako sú zakomponované existujúce kolektorové šachty a montážny poklop v návrhu?

- Výkresy 04-10 *Pôdorysy objektov a ich podlaží* sú kreslené v mierke 1:200. Chýbajú mi keď nie iné, aspoň kóty konštrukčných modulov. Inak by malo byť uvedené graficky pomerové merítko. Jednotlivé funkčno-prevádzkové súbory objektov sú radené logicky, s dobrými väzbami a súvislosťami vertikálne i horizontálne
Niektoré z nich majú dispozičné riešenia, ktoré by sa mali z hľadiska napr. hygienických noriem prepracovať. Napr. reštaurácia v 2.NP nemá priestory personálu /hygiena/ a vzhľadom na jej kapacitu chýba i zázemie za barom, resp. obslužným pultom /prípravňa/. Koscher reštauráciu na dvoch podlažiach považujem s jej kapacitami obytných priestorov za predimenzovanú.
- **Výkresy 04, 11, 14 a 18 ktoré dokumentujú Synagógu sú po všetkých stránkach vynikajúce. Hmotovo-priestorový koncept synagógy, architektonicko-výtvarné, stavebno-konštrukčné riešenie a použitá materiálová škála s citáciou židovských symbolov v architektonických článkoch a stavebno-konštrukčných detailoch sú naozaj navrhnuté a dokumentované na nadpriemernej úrovni a presvedčivé.**
- Výkresy 14, 15 *Pohľady* dokumentujú v ucelenej forme celý súbor stavieb i vo väzbe na okolité, existujúce objekty. Uličné priečelia, i dielčie vnútroblokové pohľady na fasády jednotlivých objektov. **Sú dokladom toho, že diplomant výborne zvládol zadanie a včlenil proporčne a výtvarne skvelý architektonický súbor do existujúcej urbanistickej štruktúry /viď však pripomienku k umiestneniu Synagógy a jej začleneniu do vnútrobloku židovského komunitného centra/.**
- **Výkresy 18,19 a 20 *Rezy-detally* vo výbornej grafike dokumentujú autorov návrh až do výborne zvládnutých stavebno-konštrukčných detailov. Dokonca i s návrhom mobiliáru v Synagóge.**
- Výkres 10 *Garáže* dokumentuje 3 podzemné podlažia pod polyfunkčnými domami, **mimo pozemku súboru stavieb Novej Synagógy.** Takéto priestory by mali byť súčasťou komplexu Synagógy, nad „starým“ kolektorom, ktorý je v hĺbke 30 m asi s vjazdom z Mlýnskej ulice popri štítovej stene existujúcich domov. Skeletový modul podzemných garáží by však ovplyvnil i konštrukčné moduly nadzemných objektov. **Toto je moja zásadná pripomienka k návrhu.**

Epilóg:

Na základe predloženého elaborátu konštatujem, že lokálny, či stavebný program pre komplex Novej Synagógy v Brne presiahol optimálnu mieru. Preto urbanistický koncept nevytvára pre židovskú komunitu uzatvorený – chránený komplex, vyčlenený mimo okolitých verejných priestorov.

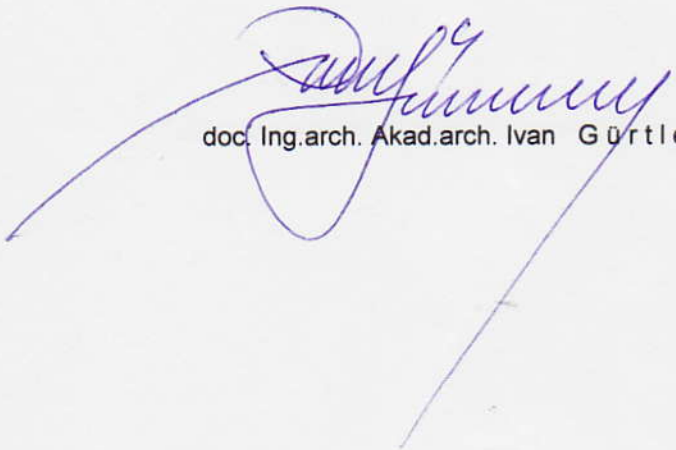
Architektonické riešenie však má nadpriemernú úroveň, skvelé architektonicko-výtvarné zvládnutie, použitie klasických materiálov a výrazových prostriedkov s citáciou judistických symbolov a štylizáciou historických článkov do moderného, súčasného prejavu.

Napriek predošlému mal som možnosť posúdiť výbornú a zadaním i obsahom výnimočnú Diplomovú prácu študenta, Bc. Davida Korsu, presahujúcu v niektorých častiach rámec nielen Fakulty stavebnej VUT Brno.

Hodnotenie: A

Odporúčanie: na Cenu dekana.

Bratislava, 2.6.2014

doc. Ing.arch. Akad.arch. Ivan Gurtler, PhD.
AA SKA